

de udenlandske rejsende for udenlandske Huse, med andre Ord, underkastes de selv samme Kontrollbestemmelser og erlægge de selv samme Rekognitioner, de selv samme Kendelser til Statskassen. Med andre Ord, ifølge den gældende Lovgivning er den, der omrejser for et udenlandsk Hus' Regning, stillet ens, hvad enten han er en dansk født Mand eller en Udlænding, hvad enten han bor her og svarer Skatter til Stat og Kommune, eller han er en i alle Henseender fuldkommen udlændisk Mand, der kommer herind i Danmark for paa Omrejse en ganske kort Tid, en Maa- ned eller to, at gøre Forretninger.

Nu er det ganske naturligt, at man fra Regeringens Side søgte at raade Bod paa dette Misforhold, naar der overhovedet skulde lovgives paa dette Omraade, thi man tør ikke nægte, at denne Bestemmelse i Forordningen af 1839, der stiller danske Borgere, der agentere for udenlandske Huse, fuldstændig lige med Udlændinge, der komme hidrejsende for at sælge udenlandske Varer, er en Anomali i moderne europæisk Lovgivning. Der gives ingen anden europæisk Lovgivning, i hvert Fald for de store Staters Vedkommende, hvor man paalægger Landets egne Børn særlige Afgifter og underkaster dem særlige Kontrolbestemmelser, naar de rejse om i deres eget Land for at afsætte Varer for fremmede Huse. Dette gælder saaledes Lande som Frankrig, Belgien, England, Tyskland, Holland, som De se, alle de store Kulturstater. Overalt er det saaledes, at Landets egne Borgere lige saa vel have Lov til at afhænde Varer for fremmede Handelshuses Regning som for deres egen; det blander man sig overhovedet slet ikke i. De betale de almindelige Afgifter og Skatter, som den almindelige Statsborger betaler, men intet der udover. I Preussen kan man saaledes paa det almindelige Agentborgerskab drive fuldkommen uhindret Erhverv som handelsrejsende for udenlandske Huse uden i nogen Maade at komme til at betale særlige Afgifter med Undtagelse af den rene Stempelafgift, der falder paa selve Bevist for, at man er handelsrejsende. Det var derfor ganske naturligt, at man fra Regeringens Side søgte at bringe dansk Lovgivning paa dette Punkt i Overensstemmelse med udenlandsk Lovgivning. Saaledes som Lovforslaget blev forelagt af den højtærede Minister i Landstinget i denne Samling, havde man deri gjort følgende Distinktion: Man havde skelnet mellem i Udlandet bosiddende Personer paa den ene Side og i Indlandet bosid-

dende Personer paa den anden Side. De i Udlandet bosiddende Personer skulde for at omrejse i Landet betale en vis højere Rekognition og underkastes visse lempelige Kontrollbestemmelser, medens derimod ifølge § 6 Personer, som have fast Bopæl her i Riget, kunne nøjes med at tage Borgerskab. Nu er det altsaa, som den højtærede Handelsminister har udviklet, at man i Landstinget har næret Betæneligheder ved at gaa til denne Ordning, og man har da valgt en Vej, som efter min Mening i Virkeligheden ikke er farbar. Man bevarer for saa vidt status quo, men sætter Kendelsen, Rekognitionen for de handelsrejsende, som have fast Bopæl i Riget, til en lavere Sats end for de i Udlandet bosiddende handelsrejsende. Derimod har man frafaldet det i det oprindelige Forslag indeholdte Krav om, at de vedkommende Personer skulde løse Borgerskab.

For nu ret at bedømme, hvorledes dette vil komme til at virke i Praxis eller vil kunne komme til at virke i Praxis, hvad der jo i denne Henseende er nok at tale om, vil jeg henlede Opmærksomheden paa, at Danmark gennem en Række Traktater har tilstaaet Udlændinge, som have taget fast Bopæl her i Landet, i Henseende til Udøvelse af Haandværk og Handel, altsaa Borgerskabserhvervelse, den selv samme Stilling som Landets egne Børn. Den videstgaaende Traktat i saa Henseende er af ganske ny Dato, nemlig den Tillægstraktat til den gamle franske Traktat af 9. Februar 1842, som blev sluttet af den forrige Udenrigsminister under 9. Februar 1910. Men den er til Gengæld da ogsaa saa vidtgaende som nogen Traktat, der hidtil har været sluttet. Ifølge denne Tillægstraktats § 1 ere nemlig franske Borgere i alle Henseender — og det er opregnet med den størst mulige Vidtløftighed, saa det er ikke muligt at stikke en Knappenaal ind nogetsteds, Emnet er, om jeg saa maa sige, behandlet fuldstændig udtømmende — i Henseende til Udøvelse af Haandværk og Handel, i det hele taget borgerlig Næringsvirksomhed, stillede ganske som de indfødte. Jeg beder Dem lægge Mærke til Ordet „indfødt“, altsaa ganske som den, der her i Landet har Indfødsret. Og da der nu for alle saadanne Staters Vedkommende som Rusland, Preussen, Mecklenborg, adskillige nordtyske Stater, endvidere England, Belgien, Svejts, Italien, bestaar Mestbegunstigelsestraktater, Traktater, som gaa ud paa, at Danmark ikke maa tilstaa nogen